

Region Midtjylland

Regionsgården

Skottenborg 26

8800 Viborg

6. juni 2019

Høringssvar fra Hoved-MEDudvalg (HMU) på Aarhus Universitetshospital vedrørende besparelser

HMU på Aarhus Universitetshospital (AUH) fremsender hermed høringssvar vedr. handleplan for AUH's økonomi 2019.

J. nr.:

Side 1

Derudover vedlægges høringssvar fra LMU i de afdelinger, som har fremsendt et høringssvar vedr. handleplaner, der skal politisk behandles.

HMU kan konstatere, at det ikke er alle LMU'er der har fremsendt et høringssvar. Det vækker undren og en bekymring for, hvad der ligger til grund for de manglende høringssvar.

Baggrund for handleplanen

AUH er gennem de senere år mødt af en række større spare- og effektiviseringskrav, herunder den regionale Spar1519, 8%-effektiviseringskravet i relation til kvalitetsfondsbyggeriet, besparelser affødt af de regionale budgetter 2017 og 2019/2020 samt afdrag af leasinggæld og energilån.

Internt på AUH er disse spare- og effektiviseringskrav løbende udmøntet som budgetreduktioner i afdelingernes driftsbudgetter. Det kan imidlertid konstateres, at det ikke er lykkedes at reducere udgifterne til behandling af patienter i samme takt, som budgetterne er reduceret.

HMU anerkender, at AUH ikke er det eneste hospital, der de senere år er mødt af betydelige spare- og effektiviseringskrav. HMU anerkender ligeledes, at det er rimeligt at der (på den lidt længere bane) er knyttet et krav om effektiviseringer til kvalitetsfondsbyggeriet.

HMU finder dog, at kravet om en effektivisering med 8% er meget højt sammenlignet med de øvrige tilbygninger, der er finansieret af kvalitetsfondsmidler. Derudover undrer det HMU, at AUH – som et ikke barmarksbyggeri – skal realisere en effektivisering på 8% af hele

driftsbudgettet – og altså dermed også budgettet for det oprindelige hospital i Skejby, som udgør ca. 1/3 af det samlede driftsbudget. Dette effektiviseringskrav er en særskilt udfordring for AUH.

HMU har svært ved at se ræsonnementet i AUH's særligt store effektiviseringskrav og må konstatere det "ekstra" effektiviseringskrav er vanskeligt at indfri gennem egentlige effektiviseringer, og at det i stedet medfører en generel udtynding i afdelingerne.

HMU ser ligeledes en stor udfordring i timingen af effektiviserings- og sparekravene, og mener at forudsætningen om at der kan realiseres effektiviseringer fra dag 1 efter udflytningen er en væsentlig grund til AUH's nuværende ubalance. Det er meget vanskeligt at sikre implementering af nye arbejdsgange, koncepter, flow, mv. samtidigt med indflytning. Aktuelt er der derfor heller ikke nogen fordel eller synergieffekt af udflytningen, men snarere en ekstra opgave. Dertil kommer betydelige merudgifter affødt af udflytning og ibrugtagning, som er en væsentlig del af AUH's samlede økonomiske ubalance.

HMU hilser derfor også velkomment, at Regionsrådet lægger op til en længere periode til indfasning af nye effektiviseringer og genopretning af AUH's økonomi. Det giver muligheder for bedre processer og bedre resultater.

Indhold i handleplanen

Handleplanen for AUH's økonomi omfatter besparelser/effektiviseringer svarende til 150 mio kr. Heraf findes en væsentlig del i afdelingernes driftsbudgetter og resulterer bl.a. i at der nedlægges 180 stillinger.

Rammerne for handleplanerne er at de ikke må:

- Kompromittere patientsikkerhed og/eller faglig standard
- Modvirke AUH som højt specialiseret hospital
- Vælte udgifter over på andre afdelinger/hospitaler/sektorer
- Modvirke andre besparelser

I praksis indsnævrer det mulighederne for at gennemføre større udgiftsreduktioner ganske betragteligt. Det er således vanskeligt at lukke eller flytte hele funktioner, idet det ofte enten vil underminere og svække grundlaget for højt specialiserede funktioner og/eller reelt vil indebære en merudgift til behandling af patienter uden for Regionen. Erfaringerne fra bl.a. børnehjertekirurgien er således, at den økonomiske konsekvens var negativ, idet AUH og Region Midtjylland tabte væsentlige indtægter fra behandling af patienter fra Region Nord og Syddanmark og nu har en udgift til behandling af RM-patienter på Rigshospitalet.

Det betyder at en stor del af besparelserne findes ved en generel udtynding i afdelingernes drift.

Konsekvenser af handleplanen

HMU er særdeles bekymret for udsigten til at udgifterne de kommende 4 år skal reduceres med 425 mio kr. HMU anerkender og påskønner som nævnt muligheden for at indfase

besparelserne over en længere periode. Det ændrer dog ikke ved, at det er en meget stor opgave, og at en stor del af udgiftsreduktionerne fortsat vil være på personale og vil betyde at flere hundrede stillinger fjernes.

HMU vil indstille til, at en så stor del af besparelserne som muligt findes ved reelle effektiviseringer via bedre organisering, udnyttelse af synergi ved samling, og optimerede arbejdsgange, og ikke en fortsat udtynding, som betyder at medarbejderne skal "løbe hurtigere", og som presser kvaliteten i patientforløbene og personalets arbejdsmiljø.

HMU har svært ved at tro, at alle de medarbejdere, der vil være behov for at reducere de kommende år, løser opgaver der forsvinder. HMU frygter derfor også, at der vil være reduktioner i personale, som er med til at sikre at "huset" faktisk kører. Medarbejdere som sikrer observationerne, har samtaler, giver medicin og sikrer gode patientforløb og sikrer efterlevelsen af AUH's grundfortælling om "hele livet i de bedste hænder".

HMU savner en højere grad af politiske prioriteringer såvel nationalt som regionalt. Det er nødvendigt i en situation hvor opgaven over en længere periode er vokset mere end de økonomiske rammer. En overordnet politisk prioritering er således afgørende for at sikre, at de patienter, der behandles på AUH og andre hospitaler, får den pleje og behandling, som de har ret til og med rimelighed kan forvente. Det kan og skal ikke være den enkelte afdeling og den enkelte medarbejder, som står ved siden af patienterne, der tvinges til at lave de prioriteringer.

Arbejdsmiljøet har været under pres de senere år, dels på grund af gentagne sparerunder og dels som følge af udflytningen af hospitalet. En så stor udflytning samtidigt med at der er krav om besparelser udgør en meget stor udfordring for arbejdsmiljøet og medarbejdernes psykologiske sikkerhed. Medarbejderne skal tilegne sig nye arbejdsgange, nye koncepter, ny logistik, nye kompetencer og der skal udvikles nye fælles kulturer.

HMU frygter med den aktuelle spareplan en forringelse af medarbejdernes arbejdsmiljø og vilkår. Det kan i flere afdelinger og afsnit konstateres, at opgaver og ressourcer ikke stemmer overens. Som et eksempel på dette kan nævnes at overarbejde i 16 timers vagter jævnligt finder sted.

Fastholdelse af rutinerede og kompetente medarbejdere er helt centralt for sikker og stabil drift af hospitalet, og er også en vigtig faktor for at kunne rekruttere nye dygtige medarbejdere. Her er AUH udfordret, da flere afdelinger ikke længere modtager det tiltrækkelige antal erfarne og kvalificerede ansøgere til ledige stillinger. HMU vurderer at en væsentlig årsag er, at de vilkår AUH kan tilbyde medarbejderne ikke er attraktive, hvilket resulterer i, at de omkringliggende hospitaler og kommuner har mange ansøgere fra AUH i disse måneder.

AUH's særlige opgave som Region Midtjyllands højt specialiserede hospital

Som Regionens højt specialiserede hospital er det bl.a. AUH's opgave at bedrive forskning og derigennem udvikle og tilbyde højt specialiseret behandling til patienter fra hele Regionen. Alternativet vil være at patienterne skal henvises til behandling i andre regioner eller udlandet.

Som Regionens højt specialiserede hospital har AUH endvidere en funktion som "bagstopper" eller sidste instans for de mest syge, komplicerede og ressourcekrævende patienter. Den type patientforløb er ofte komplekse og kræver en koordineret tværfaglig indsats på tværs af mange specialer og faggrupper.

AUH har endvidere en vigtig opgave som uddannelsessted for en lang række faggrupper. En generel reduktion i antal medarbejdere i de enkelte afdelinger betyder en svækkelse af AUH's uddannelsesfunktion. Det gælder både i forhold til den almene uddannelsesopgave og i forhold til at sikre uddannelse og faglig udvikling af medarbejdere inden for de specialiserede områder, som er en særlig opgave for AUH. Færre medarbejdere betyder uundgåeligt, at der afsættes færre ressourcer til denne vigtige opgave, der skal sikre at Regionen også fremover har kompetente medarbejdere på sundhedsområdet.

HMU er stærkt bekymret for, at den generelle udtynding der ligger i en stor del af handleplanen for 2019, vil svække AUH's muligheder for fortsat at løfte opgaverne som Regionens højt specialiserede hospital. Sundhedsstyrelsen har en række formelle krav til bl.a. robusthed, forskning og uddannelse, som skal være opfyldt, for at varetage højt specialiserede funktioner. Det bliver vanskeligere for AUH at leve op til disse krav, hvilket kan føre til, at Sundhedsstyrelsen inddrager godkendelser til varetagelse af specialfunktioner.

Med venlig hilsen
p.u.v.

Jacob Gøtzsche
Næstformand i HMU

Kirsten Ægidius
Næstformand i HMU

Poul Blaabjerg
Formand i HMU